

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет Біолого-технологічний
Кафедра технології виробництва і переробки продукції тваринництва
та кінології

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ВК. Основи хендлінгу та виставкова діяльність
(обов'язковий / вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми «Кінологія»

за спеціальністю Н2 Тваринництво

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Розробник: Гушпа **Наталія БОЖКО**, асистент кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри Технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології	протокол від <u>09.06.2026р.</u> № <u>18</u>
	В.о.завідувача кафедри <u>Була</u> Людмила БУЛА

Погоджено:

Гарант освітньої програми Шпетний **Микола ШПЕТНИЙ**
(підпис)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Вечорка **Вікторія ВЕЧОРКА**
(підпис)

Рецензія на робочу програму (додається) надана: Була **Л. Була**
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)
Бельченко **А. Бельченко**
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації Гушпа **(Наталія Гушпа)**
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 27.08 2026 р. 11.50
Гушпа

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми
.				

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Основи хендлінгу та виставкова діяльність							
2.	Статус ОК	Вибірковий							
3.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК	-							
4.	ОК може бути запропонований для (для вибірових ОК)	ОП Кінологія							
5.	Підрозділ, що реалізує ОК	Біолого-технологічний факультет, кафедра технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології							
6.	Рівень НРК	Перший (бакалаврський)							
7.	Семестр та тривалість вивчення	4 семестр, 15 тижнів							
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5							
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні		Лабораторні			
		денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.
		30	8	30	8	-	-	90	134
10.	Мова навчання	Українська							
11.	Обмеження	-							
12.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Божко Наталія Олександрівна							
12.1	Контактна інформація	Асистент кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології, кабінет 52в ветеринарного корпусу ел. адреса: ulfisbuddy@gmail.com консультації: щовівторка 12 ⁰⁰ -13 ⁰⁰ .							
13.	Мета освітнього компонента	Метою вивчення дисципліни є формування у студентів системного розуміння принципів хендлінгу, підготовки собак різних порід до виставок та організації виставкової діяльності, а також набуття практичних навичок щодо особливостей підготовки та демонстрації собак різних порід у рингу, взаємодії з експертами, власниками та іншими учасниками виставки. У результаті вивчення дисципліни студент опанує основні поняття та техніки хендлінгу, правила рингової роботи й оцінювання екстер'єру та рухів собак, засади підготовки тварини до виставки, вимоги проведення заходів різних рівнів, етичні норми роботи хендлера та базові принципи маркетингу у виставковій діяльності; зможе професійно демонструвати собаку в рингу, добирати техніки відповідно до породи й темпераменту, планувати участь у виставках і готувати документи, ефективно взаємодіяти з експертами та власниками, організовувати виставкові заходи на базовому рівні та дотримуватися правил безпеки й етики у роботі з тваринами.							
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на ОК 7. Морфологія, фізіологія та біохімія тварин, ОК 21. Анатомія та фізіологія собак, ОК 22. Етологія та семіологія собак. ОК 24. Основи розведення та відтворення собак. Освітній компонент є основою для ОК 32. Навчальна практика, ОК 33. Виробнича практика, ОК 34. Підсумкова атестація.							
15.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності у СНАУ регулюється Кодексом академічної етики							

		https://drive.google.com/file/d/142uwVZKHnDYNQJ6TKFxaaPcr7rT5qTN8/view У відповідності до нього вимоги до студента щодо дотримання академічної доброчесності під час вивчення освітнього компонента наступні: відповідально ставитись до своїх обов'язків, вчасно та добросовісно виконувати завдання, передбачені навчальною програмою; бути присутнім на усіх заняттях; виконувати самостійну роботу; чесно та відповідально готуватись до поточного, модульного та підсумкового контролю; подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу. Є неприйнятним для студента: виявляти нешанобливе та некоректне ставлення до викладача; запізнюватись на заняття та пропускати їх без поважних причин; під час навчального процесу використовувати підказки, роботи інших осіб, телефони; надавати та одержувати допомогу від третіх осіб при проходженні поточного, модульного та підсумкового контролю; отримувати або пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній діяльності. За порушення правил академічної доброчесності студенти можуть бути притягнуті до наступних форм відповідальності (ч.6 ст. 42 Закону України «Про освіту»): повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з університету; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.
16.	Посилання на Moodle	https://cdn.snaeu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=6436
17.	Ключові слова	Хендлінг, хендлер, демонстрація собаки, екстер'єр, рухи собак, поведінка собаки, виставки собак, САС, САСІВ, рингова робота, підготовка до виставки, етика хендлера.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результат навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен....	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК		Як оцінюється РНД
ДРН 1. Знати основні принципи організації та правила проведення виставок собак як зоотехнічних заходів.			Виконання індивідуального завдання, залікове тестування
ДРН 2. Знати базові принципи оцінювання екстер'єру собаки відповідно до стандартів порід, визначати недоліки та сильні сторони тварини під час рингової демонстрації, а також розуміти експертні описи собаки			Виконання індивідуального завдання, залікове тестування
ДРН 3. Застосовувати принципи навчання собак для формування рингових навичок, добираючи методи відповідно до темпераменту й особливостей тварини.			Виконання індивідуального завдання, залікове тестування
ДРН 4. Професійно демонструвати собаку в рингу - у стійці, русі та під час показу			Виконання індивідуального завдання, практична робота, залікове тестування

зубів — адаптуючи техніку показу до вимог експертизи та специфіки породи.			
ДРН 5. Організовувати комплексну підготовку собаки до виставки, включно з грумінгом, тренуванням, соціалізацією та адаптацією до рингових умов, забезпечуючи безпечну взаємодію з тваринами.			Виконання індивідуального завдання, практична робота, залікове тестування
ДРН 6. Дотримуватися етичних норм роботи хендлера, забезпечувати гуманне поводження з тваринами та коректну комунікацію з експертами, власниками й учасниками виставок.			Виконання індивідуального завдання, залікове тестування
ДРН 7. Використовувати основи маркетингу для просування хендлінгових послуг, формування клієнтської бази та ефективної взаємодії з власниками собак у виставковій діяльності			Виконання індивідуального завдання, залікове тестування

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		Пз		Лаб.з				
	ден.	заоч.	ден.	заоч.	ден.	заоч.	денна	заоч.	
Тема 1. Виставки собак як зоотехнічні заходи. 1. Виставки собак як зоотехнічні заходи. Класифікація виставок. 2. Основні положення організації виставок. 3. Структура рингової експертизи та організація рингу. 4. Правила поведінки учасника виставки.	4	1	4	1	-	-	10	16	1, 7, 8, 9, 25, електронні ресурси
Тема 2. Екстер'єр собаки та методологія його оцінки 1. Базові поняття екстер'єру: статі, пропорції, типи конституції. 2. Основні принципи оцінювання екстер'єру відповідно до стандартів порід. 3. Типові породні недоліки та їх трактування. 4. Структура експертного опису собаки та його інтерпретація хендлером.	4	1	4	1	-	-	15	21	1, 8, 9, 25, електронні ресурси

5. Демонстрація собаки для оцінки екстер'єру.									
Тема 3. Породи собак та особливості їх оцінки відповідно стандарту 1. Стандарти порід: структура, ключові елементи, вимоги. 2. Класифікація порід. Групи FCI та їх характерні ознаки. 3. Породні особливості демонстрації собаки в рингу. 4. Вплив породного типу на оцінку собаки в статистиці та кінематиці.	4	1	4	1	-	-	15	21	1, 4, 6, 8, 9, 20, 21, 24, електронні ресурси
Тема 4. Основні поняття хендлінгу собак та роботи хендлера. 1. Хендлінг як професійна діяльність: терміни та визначення. 2. Види рингової роботи хендлера та їх призначення. 3. Правила поведінки хендлера в рингу, взаємодія з експертами та учасниками. 4. Етичні стандарти професії хендлера та професійна відповідальність. 5. Гуманне поводження з тваринами: базові принципи.	4	1	4	1	-	-	10	16	2, 8, 9, 16, 22, 23 електронні ресурси
Тема 5. Основи навчання тварин 1. Принципи формування навичок: підкріплення, мотивація, етапи навчання. 2. Формування рингових навичок: стійка, рух, показ зубів. 3. Врахування темпераменту та індивідуальних особливостей собаки.	4	1	6	2	-	-	15	22	2, 8, 9, 15, 18, 19, 27, електронні ресурси
Тема 6. Підготовка собаки до виставки 1. Грумінг: базові вимоги, породні особливості. 2. Фізична форма та тренування. 3. Соціалізація та адаптація до рингових умов. 4. Планування підготовки: індивідуальний підхід.	6	2	4	1			15	12	
Тема 7. Основи маркетингу у хендлінгу та виставковій діяльності.	4	1	4	1			10	16	

1. Позиціонування та бренд хендлера. 2. Формування клієнтської бази. 3. Комунікація з власниками собак. 4. Маркетингові інструменти та просування послуг.									
Всього	30	8	30	8	-	-	90	134	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має <u>виконати студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1.	Лекція, демонстрація відеоматеріалів, практична робота, робота з нормативними документами.	8	Опрацювання конспекту лекцій, виконання індивідуального завдання	10
ДРН 2.	Лекція, демонстрація, практична робота, заняття у розпліднику СНАУ	8	Опрацювання конспекту лекцій, виконання індивідуального завдання	15
ДРН 3.	Лекція, демонстрація, практичні заняття на дресирувальному майданчику СНАУ, моделювання ситуацій у рингу	10	Опрацювання конспекту лекцій, виконання індивідуального завдання	15
ДРН 4.	Лекція, практичні тренування з відпрацювання техніки показу, відеоаналіз рингових виступів з коментарями викладача	8	Опрацювання конспекту лекцій, виконання індивідуального завдання	15
ДРН 5.	Лекція, демонстрація, практична робота	10	Опрацювання конспекту лекцій, виконання індивідуального завдання	15
ДРН 6.	Лекція, демонстрація, практична робота, дискусії з етики хендлінгу та гуманного поводження, тренінги з професійної комунікації	8	Опрацювання конспекту лекцій, виконання індивідуального завдання	10
ДРН 7.	Лекція, презентація, практичне заняття.	8	Опрацювання конспекту лекцій, виконання індивідуального завдання	10

5.ОЦІНЮВАННЯ ЗА КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання потрібно

№	Методи сумативного оцінювання	Бали/ Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Індивідуальне завдання за темами 1-4	20 балів/20%	4 семестр, 7 тиждень
2.	Індивідуальне завдання за темою 5-7	30 балів/30%	4 семестр, 14 тиждень
3.	Індивідуальна практична робота	30 балів/30%	4 семестр, 14 тиждень
4.	Залікове тестування	20 балів/20%	4 семестр, заліковий тиждень
5.	Всього	100 балів / 100%	

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Індивідуальне завдання за темою 1-4	<12 балів	12-15 балів	15-18 балів	18-20 балів
	Вимоги до завдання не виконано	Більшість вимог виконано, відсутній висновок за окремими питаннями завдання	Виконано всі вимоги завдання	Виконано всі вимоги завдання, продемонстровано логічне мислення, вдумливість, високу обізнаність у даній темі
Індивідуальне завдання за темою 5-7	<18 балів	18-23 балів	23-27 балів	27-30 балів
	Вимоги до завдання не виконано	Більшість вимог виконано, відсутній висновок за окремими питаннями завдання	Виконано всі вимоги завдання	Виконано всі вимоги завдання, продемонстровано логічне мислення, вдумливість, високу обізнаність у даній темі
Індивідуальна практична робота	<18 балів	18-22 балів	22-27 балів	27-30 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але студент демонструє недостатню кваліфіковану роботу з собакою	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано кваліфіковану роботу з собакою	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано відмінну роботу студента з собакою, дуже гарна презентація собаки
Залікове тестування	<12 балів	12-14 балів	15-17 балів	18-20 балів
Всього	<60 балів	60-74 балів	75-89 балів	90-100 балів

5.3.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усне опитування після вивчення тем	На наступному практичному занятті після викладення матеріалу за темою
2.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальним завданням протягом занять	Протягом семестру
3.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над доповіддю, презентацією	Протягом семестру На наступному занятті після здачі студентом виконаного завдання
4.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальним практичним завданням	Протягом семестру
5.	Усний зворотний зв'язок від викладача після виконання індивідуальної роботи	На наступному занятті після здачі студентом виконаного завдання

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Гайдук С. В. Основи дресирування, гігієни та годівлі службових собак. Львів: ФОП Марченко Т.В., 2024. 175 с.

2. Радомисльський О.Р. Жижневська О.О. Аматорське та службове собаківництво. Національна школа службового собаківництва - Одеса : Сімекс Принт, 2025. - 379 с.

6.1.2. Електронні ресурси

3. <http://uku.com.ua/>

4. <http://www.fci.be/en/>

5. <https://championuku.wixsite.com/showksu>

6. <https://www.youtube.com/watch?v=C-4PYm3fF4I>

7. <https://grumer.com.ua/strizhka-sobak/tipy-shersti.html>

8. http://uku.com.ua/kinolog_kursy/index.html

9. <https://www.thekennelclub.org.uk/breed-standards/the-kennel-club-glossary-of-canine-terms/>

6.1.3. Методичне забезпечення

10. Курс лекцій та лабораторно-практичних занять з дисципліни «Основи хендлінгу та виставкова діяльність» <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=6436>

6.2. Додаткові джерела

11. Гнатюк О. Посібник з юніор хендлінгу. 2026

12. Етологія тварин : навч. посібник / Корж О. П. — Стереотипне видання. — Суми, 2025. — 236 с.

13. Положення по проведенню конкурсу по Юніор Хендлінгу на Міжнародних та Сертифікатних виставках Кінологічної Спілки України
https://uku.com.ua/polozheniya/show/jun_hendling_2025.html

14. Положення про міжнародні виставки рангу CACIB у системі Всеукраїнської громадської організації «Кінологічна Спілка України» <https://docs.google.com/document/d/1-hcmg60x-cRl0Fwxaudsg8qPea4kx1iT-P9bFzKkmKQ/edit>

15. Положення про організацію заходів у системі Всеукраїнської громадської організації «Кінологічна Спілка України»
https://docs.google.com/document/d/10C0lek_C7xyeruLTJr4CCUJ3KlsGHwLfvRcWkRBUxwI/edit

16. Judy Horton. A Detailed Guide To Judging The Boxer
<http://www.worldwideboxer.com/index.html>

17. Наукові та науково-виробничі журнали:

- Club Dogs. Клубні собаки: ВГО «Кінологічна Спілка України».
- Мисливські собаки.

6.3. Програмне забезпечення

1. Excel.
2. Текстовий редактор Word.
3. Microsoft Office Power Point.

Рецензія на робочу програму (силабус)
ВК «Основи хендлінгу та виставкова діяльність»

Розроблено викладачем кафедри «ТВППТ та кінології»
(назва)

Н.О.Божко
(ПІБ)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Член проєктної групи ОП «Кінологія»
(назва)

(ПІБ)

(підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	+		
Література є актуальною	+		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	+		

Рецензент (викладач кафедри) ТВіППТ та кінології
(назва)

(посада, ПІБ)

(підпис)